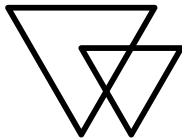

JOHAN VAN DEN DRIESSCHE

OOIT

Nog even leven

WILLEMS UITGEVERS

Covertekening en illustraties: Marc Van Hoe,
the-van-hoe-collection.be

Foto backcover: fotoverbeke.com

Coverontwerp: Willems Uitgevers

Opmaak boek: Willems Uitgevers

© Willems Uitgevers, Noorderwijk, 2021

Web: <https://boeken.cafe>

ISBN 978 949 3242 159

Depot D/2021/13.616/14

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of worden openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke (elektronische of mechanische) wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of auteur.

*Elke overeenkomst met bestaande personen,
gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten
berust op louter toeval.*

Inhoud

1. Vandaag – Vertrek	7
2. Vierenhalf jaar eerder – Oxford	17
3. Vele jaren geleden – Ooit?	31
4. Veertien jaar eerder – Onverwachte ontmoeting	47
5. Tien jaar eerder – Los Angeles	65
6. Eén jaar eerder – Hevig feestje	85
7. Vijf jaar eerder – Ooit!	101
8. Vandaag – Ingekorte taxirit	109
9. Twee maanden eerder – Bitter feestje	117
10. 1984 – Shakespeare	127
11. Een week eerder – Bekentenis	141
12. Zes dagen eerder – Nog een bekentenis?	147
13. Drie dagen eerder – Pim van Lommel	153
14. Een dag eerder – nieuwsblad.be	163
15. Vandaag – Taxirit	167
16. Epiloog – bbc.co.uk	175

1

Vandaag — Vertrek

Het beeld dat we ons bij een eerste ontmoeting van iemand maken, is in de grond een projectie van andere ervaringen, beïnvloed door onze gemoedsgesteldheid en de omstandigheden van dat moment. Om het echte beeld van die persoon te verkrijgen, moeten we nadien geduldig corrigeren en dat eerste beeld afschrapen, laag per laag. Als een beeldhouwer. Hard werk waartoe we niet steeds de kans krijgen of niet bereid zijn de inspanning te leveren.

De strakke verlichtingspalen van de ringweg lijken zich af te wenden van het wegdek nu mijn rit zich langs hun tracé brengt. Ja, ik heb haar vermoord en ik kan moeilijk ontkennen dat ik niet wist wat ik deed. Maar deze tocht is geen vlucht, eerder een expeditie waarbij de tijd dringt.

Mijn vertrek heb ik deze nacht in een opwelling beslist. Het stationsgebouw en de beregende straten in de buurt lagen er deze vroege ochtend verlaten bij, op een dolende reiziger na en die was ik. Mijn bestemming ligt vast, al zijn mijn denkbeelden de weg kwijt. De Eurostar vertrekt tijdig. Gelukkig, want er wacht mij bij aankomst nog een taxirit van een paar uur.

Het is meer dan tien jaar geleden dat ik voor de eerste keer naar Oxford trok. Na mijn vlucht naar Londen nam ik toen ook de taxi. Een tweede vlucht van Heathrow naar Oxford zag ik niet zitten wegens al het bijkomend gedoe: een tweede boarding, gepropt worden in een minivliegtuig en extra gesleur met bagage in de luchthaventerminals. De taxi bleek bovendien niet duurder dan een cityhopper. Wel trager, maar dat hinderde mij niet omdat ik in een taxi meer beenruimte had en ik die tijd kon invullen met lezen en af en toe het voorbijflitsende landschap in mij op te nemen. Oxford ging mij al bij mijn volgende bezoeken snel passen als een oude jas en nadat de eerste vijf edities van deze Summerschool daar hadden plaatsgevonden, verhuisde het seminarie naar Cambridge. Die gewijzigde locatie was voor mij een

toemaatje bij die jaarlijkse trip, want ik was daar nog nooit geweest. Er hangt een geur die me doet denken aan Engelse thee en linde, en soms sherry, jonge of oude, afhankelijk van de stadswijk. Het jaar daarop werd het tot mijn tevredenheid terug Oxford al was die regio meer geïndustrialiseerd dan Cambridge. En toch ben ik dankbaar voor die ene keer in Cambridge omdat ik daar in een muziekwinkel *Hilary and Jackie* ontdekte, een dvd over Jacqueline du Pré. Dat was het begin van mijn fascinatie voor haar en vooral haar vertolkingen.

Mijn herinneringen aan de vele buitenlandse reizen walsen nu door mijn hoofd. Misschien omdat ik in het begin van mijn carrière ervan droomde om te verhuizen, liefst ver weg en dan liever Noord- of Zuid-Amerika dan oostwaarts waarmee ik weinig spirituele verbondenheid voelde. De plaats waar ik 's ochtends wakker wilde worden, zou daarbij mijn kompas zijn. Ik heb me dikwijls afgevraagd van waar dat verlangen kwam. Omdat een verhuizing als een *clear all*-toets werkt van het beeld dat je omgeving van jou heeft? En word je daar een ander persoon? En als dat zo is, is dat omdat je in een andere omgeving wordt gedropt of eerder omdat je kunt starten met een nieuwe lei? (En ik bedoel geen *schone* of *propere* lei omdat dit zou lijken alsof ik voor iets vlucht.) Of kwam die verhuizingsdrang simpelweg door de uitdaging die daarbij komt kijken? Van nul herstarten en afwachten welke richting dat nieuwe leven uitgaat. Misschien kwam die drang ook omdat ik wat uitgekeken was op wat zich toen afspeelde en toe was aan heel andere

verhalen. Ik heb op al die vragen nooit een antwoord gevonden. Ook niet tijdens de talrijke avondlijke omzwervingen in vreemde steden die de tijd tussen twee vergaderdagen moesten overbruggen. Trouwens, de avond is niet noodzakelijk het goede decor om antwoorden te vinden. Er was zeker en vast geen drang te willen vergeten, want vergeten was voor mij geen kunst, dat gebeurde gewoon. Mijn vader was een groot verteller. Ook toen ik bij mijn ouders woonde. Hij deelde met ons telkens weer actualiteit, ervaring, inzichten, weetjes, goede raad, zijn visie op de wereld. Er kwam geen einde aan. Maar hij verweet ons dat wij het meeste vergaten. ‘Wat baat het dan dat ik mijn tijd steek in jullie slimmer te maken?’ We begrepen hem niet, want voor ons hoorde vergeten bij het leven en wij gingen dus met gemak over zijn frustratie heen. Veel later kwamen sommige van zijn uitspraken mij terug voor de geest. Geuren kunnen inderdaad plots oude jeugdherinneringen oproepen.

Hoezeer verlang ik er vandaag naar, vanop de oever van mijn leven, mij te kunnen herinneren hoe het voelde met mijn driewieler voor het eerst door de tuin te hobbelen, met mijn eerste echte fiets onze straat af te rijden tot het pleintje, met mijn eenvoudige koersfiets de behendigheidswedstrijd te winnen en daarmee ook mijn eerste bromfiets. Mijn mijmeringen zijn een gesprek geworden met het verleden want een toekomst heb ik niet meer. En zelfs dat gesprek lukt mij minder en minder.

Mijn geheugen is een begraafplaats geworden waar herinneringen vergaan om nadien als stof door de

natuurelementen te worden verspreid en nooit iets meer te betekenen hebben en dat kwetst mij zo, want wat betekent een mens zonder die herinneringen?

Plots neemt een vrouw in mijn treincompartiment de vrije zitplaats naast mij in. Ik schrik. Eigenlijk zonder reden. Toch ben ik in de war. We zijn al minstens een halfuur onderweg. Ze heeft geen bagage. Een zwartrijdster? Ik vind het wat ongepast om haar aan te kijken. Ik durf ook niet. Ik merk wel hoe een paar handen, rimpelig als een overrijpe appel, het tafeltje neerklassen. Zij staart bewegingloos voor zich uit en zegt geen woord. Ik probeer ontspannen naar buiten te kijken, maar de weerspiegeling in het raam maakt mij niets wijzer. Ik kan ook even de wc opzoeken, maar de kracht ontbreekt om recht te staan. Het duurt een eeuwigheid. Tot zij haar hoofd naar mij draait en ik terugkijk. Tot mijn grote ontzetting zit daar mijn moeder. ‘We moeten eens praten’, zegt ze. ‘We moeten eens praten’, herhaalt ze. Praten. Een woord dat ze normaal nooit gebruikt. Spreken of babbelen en soms ook vertellen of kletsen. Of tetteren of brabbelen, wanneer zij het over mensen heeft die ze niet zo lust. Slechts één zeldzame keer, en toen waren we telkens alleen, vertrouwde ze mij met een wat weemoedige blik toe dat we eens moesten praten. Maar toen ik aanstalten maakte voor dat gesprek had zij het over futiliteiten.

En nu zit zij naast mij en wil zij praten. Abrupt staat ze recht, met in de ene hand haar bril terwijl ze de

andere hand op mijn schouder legt en zegt: ‘We zijn aangekomen in St Pancras International. Tijd om uit te stappen’, waarna de treinconductor zijn hand van mijn schouder weghaalt en met de mobiel in de hand zijn weg verderzet. Ik sta op. Het tafeltje naast mij is nog steeds opgeklapt. Verward stap ik uit en ga op zoek naar een taxi.

Met *I want my time with you* onthaalt de perronhal de internationale treinen, maar de boodschap klinkt mij nu heel akelig. Ik twijfel of ik een broodje meepik uit de plaatselijke Le Pain Quotidien, maar eigenlijk heb ik geen honger en ik laat het dus maar.

De taxichauffeur kan het adres niet terugvinden op zijn gps en dat verwondert mij ook niet. ‘Breng mij dan maar naar het stadscentrum van Oxford. Ik zoek het daar wel uit.’ De chauffeur zet aan. De ruime Engelse taxi’s bevallen mij nog steeds. Terwijl de bleekblauwe kralen van een halssnoer rond de binnenspiegel tegen de voorruit tikken, tikken ook de mijlen weg en laten we Londen langzaam achter ons.

Mijn eerste Londentrip als zestienjarige was eigenlijk een daguitstap van een groep Vlaamse scholieren die in Brighton op taalstage was. Vanuit Carnaby Street heb ik toen twee hemden meegebracht die mijn moeder nadien heeft verstoep omdat ze die aartslelijk vond. In een van de aanpalende pubs werden we toen aangesproken – je kunt het niet verzinnen – door een Vlaamse schrijver die ons vroeg of we hem kenden. Het werd toen heel stil, maar gelukkig wist medescholier Reinhilde een naam uit haar stevige mouw te schudden die de juiste bleek. Ik denk niet dat die schrijver heel bekend is geworden

want zijn naam ben ik vergeten, maar dat vergeten ligt misschien niet aan hem.

De Pakistaanse chauffeur houdt halt bij een BP-tankstation omdat hij deze ochtend niet gerekend had op zo'n lang traject. Wanneer hij weer op zijn plaats zit, waarschuwt hij voor vertraagd verkeer door een ongeval op de snelweg naar Oxford en stelt daarom voor om de iets langere weg via Reading te nemen. Megagebouwen als Great Western Studio's en Westfield vormen de preambule. De werken aan de snelweg (Narrow Lanes) en aan nieuwe grote woonblokken – die van lego zijn kleurrijker – laten mij verstaan dat het leven zal doorgaan, wat er ook gebeurt.

Voor deze trip heb ik geen leesgerief. Niet meer. Ik heb vanochtend uit gewoonte wat ongelezen kranten bij elkaar gezocht en ook wat steviger werk met *Homesick for Another World* van Ottessa Moshfeght, voor wiens ouders Brussel cruciaal was en dat al een tijd wacht om gelezen te worden. En dat zal zo blijven. Tijdens het wachten op de Eurostar heb ik alles weggegooid. Ik kreeg geen letter gelezen.

Dat beeld van mijn moeder op de trein hangt nog steeds in mijn hoofd. De laatste weken heb ik wel meer het gevoel dat ik mij niet meer in de hand heb, mezelf niet meer herken. Tot voor kort leek er wel duizend volt door mijn aders te vloeien, aangevuurd door emotie en passie. Nu lijkt het nog een luttele twaalf volt, met de snelheid van een boemeltrein. Het krantenartikel veroorzaakte de kortsluiting.

We naderen de afslag voor Heathrow. Hier startte mijn eerste bezoek aan Kaapstad en dat werd een